વિક્રમ સંવત-૨૦૩૬, ભાદરવા સુદ-૨, ગુરુવાર, તા. ૧૧-૯-૧૯૮૦
વચનામૃત- ૩૭૭. ૩૭૮. પ્રવચન નં. ૩૦

વચનામૃત-૩૭૭. મુનીકી મુખ્ય બાત કહી હૈ. બાત તો યહ હૈ કિ આત્મા વસ્તુકી ઐસી સ્થિતિ હૈ કિ જો જોગકા કંપન તેરહવેં ગુણસ્થાન તક હૈ, વહ કંપન જીવમેં નહીં હૈ. આહાહા..! સજોગ દશા. સયોગી કેવલી. ઉન્હેં ભી યોગ કંપન હૈ. પરંતુ વહ પર્યાયદૃષ્ટિસે જાનને જૈસી હૈ. વસ્તુસ્થિતિ દેખને પર ઉસમેં યોગ હૈ હી નહીં. પંદ્રહ યોગ હૈ, ચાર મન, ચાર વચન, સાત કાયાકે. ઔદારિક, વૈક્રિયક, આહારક ઔર કાર્માણ. આહાહા..! ઐસી જો વસ્તુ, ઉસે પ્રગટ કરને ઔર વિશેષ અનુભવ કરનેકે લિયે... '**સ્વભાવમેંસે વિશેષ આનંદ પ્રગટ કરનેકે લિયે...**' આહા..! સ્વભાવમેં તો આનંદ પડા હૈ. આહાહા..! જોગકી કંપનક્રિયા ભી આત્મામેં હૈ નહીં. અરે..! ઐસા લિયા ન માર્ગણામેં? સંયમલબ્ધિસ્થાન ભી જીવમેં નહીં. ક્યોંકિ વહ તો ક્ષયોપશમભાવ હૈ. સંયમલબ્ધિસ્થાન ક્ષયોપશમભાવ હૈ. વહ ભી જીવમેં નહીં હૈ. આહાહા..! ઉસકી દૃષ્ટિ, ઐસે જીવકી દૃષ્ટિ, ઉસકા અનુભવ વહ સમ્યગ્દર્શનકી શુરૂઆત હૈ. આહાહા..! યહ ચીજ મુખ્ય સમજે નહીં.

યહાં તો કહતે હૈં, '**સ્વભાવમેંસે...**' ઉસમેં તો કુછ હૈ નહીં. કંપન રાગ, દ્વેષ આદિ સ્વભાવમેં તો હૈ નહીં. આહાહા..! કંપન હૈ નહીં. જો કંપન ચૌદહવેમેં જાય, અજોગી દશા, ઉસકા એક અંશ ભી ચૌથે ગુણસ્થાનમેં પ્રગટ હોને પર... જીવમેં તો વહ હૈ હી નહીં. આહાહા..! જીવદ્રવ્યકે અંદર તો જોગ મન, વચન, કાયાકે વશસે હોનેવાલી કંપન દશા, વહ ભી જીવદ્રવ્યમેં નહીં હૈ. જીવદ્રવ્યમેં હૈ નહીં. આહાહા..! યહાં જીવકો જાના. જીવ-આત્મા ઉસે કહેં, જિસમેં સંયમલબ્ધિસ્થાનકા વિકાસ હો, વહ ભી પર્યાયમેં હૈ, વસ્તુમેં હૈ નહીં. આહાહા..! ઔર ઉસ વસ્તુકી દૃષ્ટિમેં આનંદ હૈ.

'**સ્વભાવમેંસે વિશેષ આનંદ પ્રગટ કરનેકે લિયે...**' વિશેષ ક્યોં કહા? ચૌથે, પાંચવેમેં આનંદ તો થા, પરંતુ મુનિરાજ તો વિશેષ આનંદકે લિયે.. આહાહા..! '**સ્વભાવમેંસે વિશેષ આનંદક પ્રગટ કરનેકે લિયે...**' વિશેષ ક્યોં કહા? કિ આનંદ પ્રગટ હોતા હૈ વહ ભી વિશેષ હૈ ઔર ચૌથે, પાંચવેસે ભી મુનિકો વિશેષ આનંદ હોતા હૈ. ઈસલિયે વિશેષકે દો પ્રકાર. આનંદ સ્વયં વિશેષ હૈ પર્યાયમેં ઔર વિશેષ આનંદ

પ્રગટ કરનેકે લિયે '**મુનિરાજ જંગલમેં બસે હૈં...**' આહાહા..! ઐસા જો યહ ભગવાન આત્મા અજોગી સ્વરૂપ ભગવાન આત્મા, ઉસકા સ્વરૂપ અજોગ, અકષાય ઔર આનંદ ઔર પૂર્ણ જ્ઞાનાદિ અનંત શક્તિકા સાગર. ઉસે '**વિશેષ આનંદ પ્રગટ કરનેકે લિયે મુનિરાજ જંગલમેં બસે હૈં.**' દૂસરા કોઈ કારણ નહીં હૈ. આહા..! જહાં મનુષ્યકી કોઈ આહટ નહો, આહટ યાની આના-જાના. એકાંત કોઈ જંગલમેં ગુફામેં, કોઈ ખાલી (સ્થાન) હો, વહાં જાકર ધ્યાનમેં (રહતે હૈં). જો ચીજ હૈ વહ તો સ્વયંકે પાસ હૈ.

'**વિશેષ આનંદ પ્રગટ કરનેકિ લિયે મુનિરાજ જંગલમેં બસે હૈં.**' આહાહા..! ગૃહસ્થાશ્રમમેં પંચમ ગુણસ્થાન હોતા હૈ, પરંતુ મુનિકો જો આનંદ હોતા હૈ, ઐસા આનંદ નહીં (હોતા). ક્યોંકિ યહાં પંચમમેં તો થોડી ઉપાધિ ભી હૈ. યહાં કુછ નહીં હૈ. એક પ્રભુ આત્મા.. આત્મા.. આત્મા. '**ઉસ હેતુ ઉનકો નિરંતર પરમપારિણામિકભાવમેં લીનતા વર્તતી હૈ,...**' આહાહા..! ઈસ કારણસે સંતોંકો અંતર નિરંતર, અંતરમેં '**નિરંતર પરમપારિણામિકભાવમેં લીનતા વર્તતી હૈ,...**' આહાહા..! પરમપારિણામિક સ્વભાવ જો ધ્રુવ, જો નિત્ય સ્વભાવ, જો સામાન્ય સ્વભાવ, ઉસમેં મુનિરાજકી લીનતા વર્તતી હૈ. આહાહા..! લીનતા હૈ વહ વિશેષ હૈ, વહ પર્યાય હૈ. પરંતુ દ્રવ્ય જો હૈ વહ સામાન્ય હૈ. ઉસમેં વિશેષ લીનતાકે લિયે જંગલમેં બસતે હૈં. આહાહા..!

'**દિન-રાત...**' દિન હો યા રાત હો.. આહાહા..! ભગવાન તો સદા નિરંતર અનાદિ સનાતન પડા હૈ. ઉસે કોઈ દિન ઔર રાતકી અપેક્ષા નહીં હૈ. આહાહા..! દિન હો તો ઠીક પડે ઔર રાતકે અંધેરેમેં ઠીક ન પડે. ઐસા હૈ નહીં. આહાહા..! પ્રકાશકા પુંજ પ્રભુ.. દિન-રાત પરમપારિણામિકભાવમેં લીનતા વર્તતી હૈ. આહાહા..! સ્વભાવભાવ જો ત્રિકાલ, લબ્ધિસ્થાન ભી જિસમેં ગિનતીમેં આયા નહીં, કંપન ભી જિસમેં ગિનનેમેં આયા નહીં, ઐસા પરમ સ્વભાવભાવ, ઉસમેં લીનતા વર્તતી હૈ. '**દિન-રાત રોમરોમમેં એક આત્મા હી રમ રહા હૈ.**' આહાહા..! મુનિપના. ભગવાન! લેકિન ધન્ય દશા! આહા..! અંતરકા પંચમ પારિણામિક સ્વભાવ, ઉસકા અનુભવ બિના સમકિત ન હો તો મુનિપના તો કહાંસે હો? આહાહા..! ઐસી દશા!

'**શરીર હૈ કિન્તુ શરીરકી કોઈ ચિંતા નહીં હૈ,...**' '**દિન-રાત રોમરોમમેં એક આત્મા હી રમ રહા હૈ.**' પીછલી રયનમેં સોતે હૈં કિ નહીં? લેકિન વે તો અંતરમેં આનંદમેં હૈ. ઉસ વક્ત ભી અંતરમેં આનંદમેં હી હૈ. આહાહા..! નિદ્રાકે કાલમેં ભી અતીન્દ્રિય આનંદમય દશા હૈ. આહાહા..! પૂર્ણ પ્રભુ ભિન્ન (ઉસમેં અન્ય) કુછ હૈ નહીં. દૂર નહીં હૈ. જહાં જાઓ વહાં સ્વયં હૈ. આહાહા..! કોઈ ક્ષેત્ર, કોઈ કાલમેં,

કોઈ જંગલ યા કોઈ ગાંવ.. આહાહા..! અપના શુદ્ધ સ્વરૂપ, ઉસમેં રોમરોમમેં એક આત્મા હી રમ રહા હૈ. રોમરોમમેં ઉસકા અર્થ-આત્મપ્રદેશમેં. રોમ તો બાલ હૈ. '**શરીર હૈ કિન્તુ શરીરકી કોઈ ચિંતા નહીં હૈ, દેહાતીત જૈસી દશા હૈ.**' દેહસે રહિત હો, ઐસી તો જિનકી દશા હો ગઈ. આહાહા..! ચલતે સિદ્ધ! ઐસા કહા હૈ. '**ઉત્સર્ગ એવં અપવાદકી મૈત્રીપૂર્વક રહનેવાલે હૈં.**' અંતરમેં લીન રહતે હૈં ઔર લીન રહનેમેં થોડા પ્રમાદ આ જાય તો અપવાદ માર્ગમેં સ્વાધ્યાય આદિકા વિકલ્પ આતી હૈ. સ્વાધ્યાયકા વિકલ્પ વહ અપવાદ હૈ. અંતરમેં તો સ્વાધ્યાય-સ્વ-અધ્યાય હૈ. આહાહા..!

અંતર સ્વરૂપ ભગવાન આત્મા સ્વ સન્મુખમેં તો સ્વાધ્યાય હૈ હી, પરંતુ અંદર વિશેષ લીન ન હો સકે, વિશેષ-વિશેષ, વિકલ્પ આતા હૈ તો વહ અપવાદમાર્ગ હૈ. તો વહ અપવાદ ખ્યાલમેં આ જાતા હૈ કિ અભી અંતરમેં સ્થિર નહીં રહ સકતા હૂં. અપવાદ ઔર ઉત્સર્ગ. અંતરમેં રહના વહી ઉત્સર્ગ માર્ગ હૈ. યહ તો વિકલ્પ આતા હૈ, પ્રમાદ હૈ. આહાહા..! સંજ્વલનકા ઉદય હૈ. ચૌથા કષાય હૈ ઉસકા થોડા ઉદય હૈ. ઉસકો અપવાદ કહતે હૈં. '**ઉત્સર્ગ ઔર અપવાદકી મૈત્રીપૂર્વક રહનેવાલે હૈં. આત્માકા પોષણ કરકે...**' આહાહા..! ઐસી બાત. મુનિ કિસે કહેં? આહાહા..! જો '**આત્માકા પોષણ કરકે નિજ સ્વભાવભાવોંકો પુષ્ટ કરતે હુએ...**' નિજ સ્વભાવભાવ શક્તિરૂપ જો હૈ, ઉસકો વ્યક્તરૂપસે પુષ્ટિ કરતે હુએ-પ્રગટરૂપ પુષ્ટિ કરતે હુએ. આહાહા..! શક્તિરૂપ તો પરમાત્મા હી હૈ. શક્તિ-સામર્થ્ય ઉસકા ભગવાન આત્માકા સ્વભાવ, પરમાત્માકા સ્વભાવ હી હૈ. યહાં તો વ્યક્ત પ્રગટ કરનેકી દશા. આહાહા..!

'**નિજ સ્વભાવભાવોંકો પુષ્ટ કરતે હુએ...**' પર્યાયમેં. ધ્રુવ તો હૈ હી. ઉસકે અવલંબનસે.. આહાહા..! અતીન્દ્રિય આનંદકો પુષ્ટ કરતે હુએ '**વિભાવભાવોંકા શોષણ કરતે હૈં.**' વિકલ્પકા નાશ કરતે હૈં. શોષણ નામ નાશ. દયા, દાન, વ્રતાદિ પંચ મહાવ્રતકા વિકલ્પ, વહ તો અપવાદમાર્ગ હૈ, દોષ હૈ, દુઃખ હૈ. આહાહા..! ઉસકા શોષણ કરતે હૈં. વિકલ્પ ઉઠતા હૈ ઉસકા તો નાશ કરનેકા પ્રયત્ન હૈ. આહાહા..! ઐસા માર્ગ.

'**જિસ પ્રકાર માતાકા પલ્લા પકડકર ચલતા હુઆ બાલક...**' સાડી પકડકર ચલતા હૈ. ઉસમેં કોઈ કૂત્તા આ ગયા તો માંકી સાડી બરાબર પકડે. કૂત્તા આયા, કોઈ બિલ્લી આઈ તો બરાબર પકડે. આહાહા..! '**જિસ પ્રકાર માતાકા પલ્લા પકડકર ચલતા હુઆ બાલક કુછ અડચન દિખને પર...**' કૂત્તા આયા યા કોઈ બિલ્લી યા ગિલહરી આયી તો બાલક ડર ગયા. '**અડચન દિખને પર અધિક જોરસે પલ્લા પકડ લેતા હૈ,...**' પલ્લા. આહાહા..! દૃષ્ટાંત (દેતે હૈં).

'**ઉસી પ્રકાર મુનિ પરિષહ-ઉપસર્ગ આને પર...**' ક્ષુધા હો ઔર આહાર મિલે

નહીં, તૃષા હો ઔર પાની મિલે નહીં. આહાહા..! ઔર જંગલમેં સખ્ત ધૂપ (પડતી હો), ઉસમેં ધ્યાનમેં બૈઠે હો. કહતે હૈ, ઐસા પરિષહ પડે, '**ઉપસર્ગ આને પર...**' કોઈ જાનવર આકર થપ્પડ મારે. આહાહા..! ઐસા ઉપસર્ગ આને પર '**પ્રબલ પુરુષાર્થપૂર્વક...**' પ્રબલ પુરુષાર્થપૂર્વક '**નિજાત્મદ્રવ્યકો પકડ લેતે હૈં.**' આહાહા..! જૈસે (બાલક) ઉસકી માંકા પલ્લા વિશેષ પકડ લેતા હૈ, ઉસકી ગોદમેં ચલા જાય. ઐસે ચલતા હો, બાહર કોઈ કૂત્તા આયા હો તો ઉસકી ગોદમેં ચલા જાય. આહાહા..! વૈસે, જબ પરિષહ ઔર ઉપસર્ગ હોતા હૈ, તબ '**પ્રબલ પુરુષાર્થપૂર્વક નિજાત્મદ્રવ્યકો પકડ લેતે હૈં.**' આહાહા..!

'**ઐસી પવિત્ર મુનિદશા..**' ઐસી પવિત્ર મુનિદશા '**કબ પ્રાપ્ત કરેંગે! ઐસા મનોરથ સમ્યગ્દૃષ્ટિકો વર્તતા હૈ.**' આહાહા..! ગૃહસ્થાશ્રમમેં ભી સમકિતીકો ઐસા ભાવ વર્તતા હૈ. કબ મૈં યહ છોડૂં ઔર કબ મૈં મુનિ હોઉં. કબ જંગલમેં મેરે આત્મામેં પરિષહ ઉપસર્ગ આને પર ભી મૈં ડિગૂ નહીં ઔર આનંદમેં જમ જાઉં! આહાહા..! સબ અનજાની બાતેં. આહા..! અકેલા આત્મા.. આત્મા. વ્રત, નિયમ ઔર પચ્ચખાણ ભી વિકલ્પ ઔર રાગ (હૈ). આહાહા..! જોગ, મન-વચન-કાયાકે જોગકા કંપન ભી નહીં. મન, વચન, કાયા તો નહીં, વહ તો જડ હૈ, લેકિન ઉસકે વશ હોકર કંપન હોતા હૈ, ઉસસે રહિત. આહાહા..! અપને આત્માકો પકડ લેતે હૈં. આહાહા..! સૂક્ષ્મ બાત હૈ, ભાઈ! કલ તો ૩૭૬ આયા થા, આજ ૩૭૭ હૈ. '**ઐસી પવિત્ર મુનિદશા કબ પ્રાપ્ત કરેંગે! ઐસા મનોરથ સમ્યગ્દૃષ્ટિકો વર્તતા હૈ.**' આહાહા..!

શ્રીમદ્ને અપૂર્વ અવસરમેં કહા ન? શ્રીમદ્.

'અપૂર્વ અવસર ઐસા કબ આયેગા? બાહ્યાંતર વર્તો નિર્ગ્રંથ જો.' બાહ્ય ઔર અભ્યંતર નિર્ગ્રંથ દશા વર્તો. આહા..! અપૂર્વ અવસર એવો.. વહ ગુજરાતી હૈ. ક્યારે આવશે? 'ક્યારે થઈશું બાહ્યાંતર નિર્ગ્રંથ જો, સર્વ ભાવનું છેદન કરી.' સર્વ ભાવથી ઉદાસીન. ઉદાસીન-પરમેં ઉદાસ. આહાહા..! એક આત્મામેં રમણતા. વહી એક સમ્યગ્દર્શન, જ્ઞાન, ચારિત્ર મોક્ષમાર્ગ (હૈ). બાકી મોક્ષમાર્ગ દૂસરી કોઈ ચીજ હૈ નહીં. આહાહા..!

વહ કહતે હૈં, '**ઐસા મનોરથ સમ્યગ્દૃષ્ટિકો વર્તતા હૈ.**' ભલે હી ગૃહસ્થાશ્રમમેં રહે. રાગાદિ હો, પરંતુ મનોરથમેં તો.. આહા..! મૈં કબ મુનિ હો જાઉં ઔર જંગલમેં આત્મદશા આનંદકી પુષ્ટિ કરું. ઐસી ભાવના સદા રહતી હૈ. વહ ૩૭૭ (પૂરા હુઆ).

જિસે સ્વભાવકી મહિમા જાગી હૈ ઐસે સચ્ચે આત્માર્થીકો વિષય-કષાયોંકી મહિમા ટૂટકર ઉનકી તુચ્છતા લગતી હૈ. ઉસે ચૈતન્યસ્વભાવકી સમઝમેં નિમિત્તભૂત દેવ-ગુરુ-શાસ્ત્રકી મહિમા આતી હૈ. કોઈ ભી કાર્ય કરતે હુએ ઉસે નિરંતર શુદ્ધ સ્વભાવ પ્રાપ્ત કરનેકા ખટકા લગા હી રહતા હૈ.

ગૃહસ્થાશ્રમમેં સ્થિત જ્ઞાનીકો શુભાશુભ ભાવસે ભિન્ન જ્ઞાયકકા અવલંબન કરનેવાલી જ્ઞાતૃત્વધારા નિરંતર વર્તતી રહતી હૈ. પરંતુ પુરુષાર્થકી નિર્બલતાકે કારણ અસ્થિરતારૂપ વિભાવપરિણતિ બની હુઈ હૈ ઈસલિયે ઉનકો ગૃહસ્થાશ્રમ સંબંધી શુભાશુભ પરિણામ હોતે હૈં. સ્વરૂપમેં સ્થિર નહીં રહા જાતા ઈસલિયે વે વિવિધ શુભભાવોંમેં યુક્ત હોતે હૈં :- 'મુજે દેવ-ગુરુકી સદા સમીપતા હો, ગુરુકે ચરણકમલકી સેવા હો' ઈત્યાદિ પ્રકારસે જિનેન્દ્ર ભક્તિ-સ્તવન-પૂજન એવં ગુરુસેવાકે ભાવ હોતે હૈં તથા શાસ્ત્રસ્વાધ્યાયકે, ધ્યાનકે, દાનકે ભૂમિકાનુસાર અણુવ્રત એવં તપાદિકે શુભભાવ ઉનકે હઠ બિના આતે હૈં. ઈન સબ ભાવોંકે બીચ જ્ઞાતૃત્વ-પરિણતિકી ધારા તો સતત ચલતી હી રહતી હૈ.

નિજસ્વરૂપધામમેં રમનેવાલે મુનિરાજકો ભી પૂર્ણ વીતરાગદશાકા અભાવ હોનેસે વિવિધ શુભભાવ હોતે હૈં :- ઉનકે મહાવ્રત, અઠ્ઠાઈસ મૂલગુણ, પંચાચાર, સ્વાધ્યાય, ધ્યાન ઈત્યાદિ સંબંધી શુભભાવ આતે હૈં તથા જિનેન્દ્રભક્તિ-શ્રુતભક્તિ-ગુરુભક્તિકે ઉલ્લાસમય ભાવ ભી આતે હૈં. 'હે જિનેન્દ્ર! આપકે દર્શન હોનેસે, આપકે ચરણકમલકી પ્રાપ્તિ હોનેસે, મુજે ક્યા નહીં પ્રાપ્ત હુઆ? અર્થાત્ આપ મિલનેસે મુજે સબ કુછ મિલ ગયા'. ઐસે અનેક પ્રકારસે શ્રી પદ્મનન્દિ આદિ મુનિવરોંને જિનેન્દ્રભક્તિકે સ્રોત બહાયે હૈં. - ઐસે-ઐસે અનેક પ્રકારકે શુભભાવ મુનિરાજકો ભી હઠ બિના આતે હૈં. સાથ હી સાથ જ્ઞાયકકે ઉગ્ર અવલંબનસે મુનિયોગ્ય ઉગ્ર જ્ઞાતૃત્વધારા ભી સતત ચલતી હી રહતી હૈ.

સાધકકો-મુનિકો તથા સમ્યગ્દૃષ્ટિ શ્રાવકકો-જો શુભભાવ આતે હૈં વે જ્ઞાતૃત્વપરિણતિસે વિરુદ્ધ સ્વભાવવાલે હોનેકે કારણ ઉનકા આકુલતારૂપસે-દુઃખરૂપસે વેદન હોતા હૈ, હેયરૂપ જ્ઞાત હોતે હૈં. તથાપિ ઉસ ભૂમિકામેં આયે બિના નહીં રહતે.

સાધકકી દશા એકસાથ ત્રિપટી (તીન વિશેષતાઓંવાલી) હૈ :- એક તો, ઉસે જ્ઞાયકકા આશ્રય અર્થાત્ શુદ્ધાત્મદ્રવ્યકે પ્રતિ જોર નિરંતર વર્તતા હૈ જિસમેં અશુદ્ધ ઔર શુદ્ધ પર્યાયાંશકી ભી ઉપેક્ષા હોતી હૈ; દૂસરા, શુદ્ધ પર્યાયાંશકા સુખરૂપસે વેદન હોતા હૈ; ઔર તીસરા, અશુદ્ધ પર્યાયાંશ જિસમેં વ્રત, તપ, ભક્તિ આદિ શુભભાવોંકા સમાવેશ હૈ ઉસકા-દુઃખરૂપસે, ઉપાધિરૂપસે વેદન હૈ.

સાધકકો શુભભાવ ઉપાધિરૂપ લગતે હૈં-ઈસકા ઐસા અર્થ નહીં હૈ કિ વે ભાવ હઠપૂર્વક હોતે હૈં. યોં તો સાધકકે વે ભાવ હઠરહિત સહજદશાકે હૈં, અજ્ઞાનીકી ભાંતિ 'યે ભાવ નહીં કરુંગા તો પરભવમેં દુઃખ સહન કરના પડેંગે' ઐસે ભયસે જબરન્ કષ્ટપૂર્વક નહીં કિયે જાતે; તથાપિ વે સુખરૂપ ભી જ્ઞાત નહીં હોતે. શુભભાવોંકે સાથ-સાથ વર્તતી, જ્ઞાયકકા અવલંબન લેનેવાલી જો યથોચિત નિર્મલ પરિણતિ વહી સાધકકો સુખરૂપ જ્ઞાત હોતી હૈ.

જિસ પ્રકાર હાથીકે બાહરકે દાંત-દિખાનેકે દાંત અલગ હોતે હૈં ઔર ભીતરકે દાંત-ચબાનેકે દાંત અલગ હોતે હૈં, ઉસી પ્રકાર સાધકકો બાહ્યમેં ઉત્સાહકે કાર્ય-શુભપરિણામ દિખાયી દેં વે અલગ હોતે હૈં ઔર અંતરમેં આત્મશાન્તિકા-આત્મતૃપ્તિકા સ્વાભાવિક પરિણમન અલગ હોતા હૈ. બાહ્ય ક્રિયાકે આધારસે સાધકકા અંતર નહીં પહિયાના જાતા. ૩૭૮.

૩૭૮. બડા (બોલ હૈ). '**જિસે સ્વભાવકી મહિમા જાગી હૈ...**' જિસકો ભગવાન આત્માકા સ્વભાવ, સ્વ-સ્વ-અપના ભાવ આનંદ, ત્રિકાલી આનંદ, ત્રિકાલી શાંતિ, ત્રિકાલી પ્રભુતા, ત્રિકાલી સ્વચ્છતા,.. આહાહા..! જિસકો સ્વભાવમકી મહિમા, વહ સ્વભાવ. ત્રિકાલી સ્વભાવ સનાતન અનાદિઅનંત નિત્યાનંદ પ્રભુ, ઉસકી સ્વભાવકી મહિમા જાગી હૈ, '**ઐસે સચ્ચે આત્માર્થીકો...**' ઐસે સચ્ચે આત્માર્થીકો, સચ્ચા આત્માર્થી. વહ આત્માર્થી હૈ. આહા..! '**વિષય-કષાયોંકી મહિમા ટૂટકર...**' ઐસે ગૃહસ્થાશ્રમમેં ભી વિષય-કષાયોંકી મહિમા ટૂટકર '**ઉનકી તુચ્છતા લગતી હૈ.**' ધર્મીજીવકો અપને સ્વભાવકી મહિમાકે આગે વિષય-કષાય આ જાતા હૈ, પરંતુ તુચ્છતા લગતી હૈ. આહાહા..! અંદરમેં આદર નહીં હૈ. અંદરમેં જ્ઞાનાનંદકા આદર હૈ. બાકી વિષયવાસના આ જાતી હૈ. ચારિત્રદોષ (હૈ). ભૂમિકા મુનિકી હૈ નહીં. મુનિકી દશામેં ભી કભી દોષ આ જાતા હૈ. પુરુષાર્થકી મંદતા હો જાય તો. પરંતુ ઉસસે ભી હટકર સ્વભાવમેં રહનેકા પ્રયત્ન કરતે હૈં.

'**ઉસે ચૈતન્યસ્વભાવકી સમઝમેં નિમિત્તભૂત...**' આહાહા..! ભગવાન આત્મા અકેલા અતીન્દ્રિય આનંદકા રત્ન ભરા હૈ. અતીન્દ્રિય આનંદકા હિરા પ્રભુ, શરીર પ્રમાણ.. હીરાકા જૈસે પાસા હોતા હૈ, વૈસે પ્રભુમેં અનંત ગુણકા પાસા હૈ. આત્મામેં અંદર આહાહા..! '**ચૈતન્યસ્વભાવકી સમઝમેં નિમિત્તભૂત દેવ-ગુરુ-શાસ્ત્રકી મહિમા આતી હૈ.**' વિકલ્પ આતા હૈ. આહાહા..! શુભભાવ ધર્મીકો ભી અપને સ્વરૂપમેં સ્થિર રહ

સકે નહીં-ઉત્સર્ગમેં, તો અપવાદમેં આ જાતે હૈં. દેવ-ગુરુ-ધર્મકી મહિમા.. આહાહા..! ઉસકે નિમિત્તભૂત (હૈં તો) આતી હૈ.

'**કોઈ ભી કાર્ય કરતે હુએ ઉસે નિરંતર શુદ્ધ સ્વભાવ પ્રાપ્ત કરનેકા...**' આહાહા..! કહતે હૈં કિ 'ચૈતન્યસ્વભાવકી સમઝમેં નિમિત્તભૂત દેવ-ગુરુ-શાસ્ત્રકી મહિમા આતી હૈ.' ફિર ભી '**કોઈ ભી કાર્ય કરતે હુએ...**' ઉસ કાર્યમેં ભી '**ઉસે નિરંતર શુદ્ધ સ્વભાવ...**' ભગવાન અતીન્દ્રિય આનંદ, નિર્મળાનંદ પ્રભુ અંદર વીતરાગમૂર્તિ આત્મા.. આહાહા..! સાક્ષાત્ સિદ્ધ સમાન. 'સર્વ જીવ છે સિદ્ધસમ, જે સમજે તે થાય.' શ્રીમદ્‌મેં હૈ. 'સર્વ જીવ છે સિદ્ધસમ'. સર્વ જીવ સિદ્ધ સમાન હૈં. અભવિ યા ભવિ. આહાહા..! શરીરસે તો રહિત હૈ, યહ તો મિટ્ટી હૈ, કર્મ જો ધૂલ હૈ ઉસસે રહિત હૈ. પરંતુ પુણ્ય ઔર પાપકા ભાવ, દેવ-ગુરુ-શાસ્ત્રકી મહિમાકા ભાવ પુણ્ય ઉસસે ભી રહિત હૈ. આહાહા..!

'**મહિમા આતી હૈ. કોઈ ભી કાર્ય કરતે હુએ...**' ઉસ મહિમાકે કાલમેં ભી, દેવ-ગુરુ-શાસ્ત્રકી મહિમાકે કાલમેં ભી '**નિરંતર શુદ્ધ સ્વભાવ પ્રાપ્ત કરનેકા ખટકા લગા હી રહતા હૈ.**' આહાહા..! ભલે શુભભાવ આતા હૈ, પરંતુ અંદરમેં ખટકા લગા હી રહતા હૈ. અતીન્દ્રિય આનંદકા નાથ, ઉસે જો પકડ લિયા હૈ, ઉસ ઓરકા ઝુકાવ છૂટતા હી નહીં. ભલે રાગાદિ આતા હૈ, ફિર ભી અંતરકા ઝુકાવ દૂર હોતા નહીં. આહાહા..! ઐસી બાતેં. કહાં સંસારમેં ગલે તક ડૂબ ગયે હો. ઉસે ઐસી બાતેં (સમજની). આહાહા..!

ફિર ભી શ્રેણિક રાજા જૈસે, ભરત ચક્રવર્તી છ ખંડ, ૯૬ હજાર સ્ત્રિયાં, ૯૬ ક્રોડકા સૈન્ય ફિર ભી આત્મજ્ઞાન થા. આહાહા..! વહ ચીજ નડતી નહીં હૈ, વહ તો ... હૈ. અંતર સ્વરૂપમેં રમણતા વહ ભિન્ન ચીજ હૈ. આહાહા..! ૯૬ હજાર સ્ત્રિયાં, ૯૬ ક્રોડકે સૈન્ય.. આહા..! ફિર ભી આત્મજ્ઞાન પર લીનતા ચલતી હી હૈ. અંતરમેં.. અંતરમેં.. અંતરમેં. આહાહા..! જિસકા ભોજન.. આહાહા..! ૩૬૦ તો અધિકારી હૈં. જો ૩૬૦ અધિકારી હૈં, ઉસમેં એક અધિકારીકો, બાહર મહિનેમેં એક દિન આહાર કૈસા કરના, ઉસકી વ્યવસ્થા બારહ મહિને તક કરતા હૈ. આહાહા..! ક્યા કહા?

ચક્રવર્તી સમકિતી હૈ, આત્મજ્ઞાની હૈ. ઉસકે ૩૬૦ રસોઈયા નહીં હૈ. રસોઈયા તો અલગ. ૩૬૦, રસોઈયાકો એક દિન ક્યા કરના, ઉસકી બારહ મહિને ખોજ કરકે, બારહ મહિને! આહાહા..! લોગોંકો તો બૈઠના કઠિન. આહાહા..! બારહ મહિને તક એક દિન કૈસા આહાર કરના, કૈસી રોટી, કૈસી દાલ, કૈસે ચાવલ... આહાહા..!

હીરેકી ભસ્મ. ક્રોડો રૂપયેકી હીરેકી ભસ્મકો ઘીમેં ડાલકર, ઉસમેં ગેહૂ ડાલકર, વહ ગેહૂ ભસ્મવાલા ઘી પી જાય. ઉસકી બનાયે રોટી. લેકિન વહ સબ કલા, બારહ મહિનેમેં એક અધિકારી સીખે, સબ ખ્યાલમેં લે લે ઔર ફિર રસોઈયાકો હુકમ કરે. આહાહા..! આજ યહ બનાના. યહ દાલ, યહ ચાવલ, યહ સબ્જી, યહ રોટી, યહ હલવા.. જો કુછ. આહાહા..! ઐસે તો ૩૬૦ અધિકારી. રસોઈયાકો કહનેવાલે. ફિર ભી અંતરમેં નિરંતર આનંદકી લહર વર્તતી હૈ. આહાહા..! જિસકા ભોજન, એક બારકા ભોજન ૩૨ કવલ બનાતે હૈં, એક કવલ ૯૬ ક્રોડકા સૈન્ય ખા ન સકે. એક કવલ ૯૬ ક્રોડકા સૈન્ય હજમ ન કર સકે. ઐસે ૩૨ કવલકો હજમ કરતે હૈં. આહાહા..! ફિર ભી અંદરમેં ભિન્ન હૈ. અરે..! યહ નહીં, યહ તો રાગ હૈ. મેરી ચીજ તો વીતરાગમૂર્તિ આનંદ હૈ. ઉસ આનંદકી પ્રીતિ, પ્રેમ ઔર આદર જો પરિણતિ હૈ વહ પરિણતિ હટતી નહીં. આહાહા..! લોગોંકો તો યહ કઠિન લગે. બાહરકા થોડા ત્યાગ દેખે તો માનો.. ઔર ઈસે તો બત્તીસ કવલકા એક કવલ ૯૬ ક્રોડકા સૈન્ય હજમ કર સકે નહીં. ઐસે ક્રોડો હીરે ઔર માણિકકી ભસ્મ કરકે,... આહાહા..! ઘીમેં ડાલે ઔર ઉસમેં ડાલે ગેહૂ, વહ ગેહૂ સબ ભસ્મ પી જાય. ઉસ ગેહૂકી બનાયે રોટી. દાલકી જાત કોઈ અલગ હોગી. ઐસી અલૌકિકે બાતેં કરે. ફિર ભી અંદરમેં કુછ નહીં, રસ બિલકુલ નહીં. આહાહા..!

આત્માકા સ્વભાવ જહાં માલૂમ હુઆ હૈ, આહાહા..! અતીન્દ્રિય આનંદકા વેદન જહાં હુઆ હૈ.. વહ તો આ ગયા થા ન? કલ કહા થા ન? વેદન હૈ ઉસકા આલંબન નહીં, આલંબન તો ભગવાન ત્રિકાલીકા આલંબન હૈ. આલંબન હૈ ઉસકા વેદન નહીં ઔર વેદન હૈ ઉસકા આલંબન નહીં. આહાહા..! અરેરે..! ઐસી બાતેં કભી જિંદગીમેં સુનને (નહીં મિલે), ઉસમેં ભી પરદેસમેં ગયે હો ઉસે તો હો ચૂકા.. આહાહા..! ઐસા માર્ગ પ્રભુકા હૈ, ભાઈ!

કહતે હૈં, ઉતના ૩૨ કવલકા ભોજન હમેશા લે તો ભી ઉસસે ભિન્ન રહતે હૈં. અંદર અપને આનંદકો ચૂકતે નહીં. અપને આનંદકી દશા પર જો દૃષ્ટિ હુઈ હૈ ઔર જો પરિણમન હુઆ હૈ, પરિણમન નામ આનંદકી જો પર્યાય પ્રગટ હુઈ હૈ, ઉસમેં ઐસી ભોજનકી દશા હો તો ભી ઉસે વર્તમાન આનંદમેં કમી નહીં આતી. આનંદ બઢતા નહીં, પરંતુ વર્તમાન આનંદમેં કમી નહીં આતી. આહાહા..! માર્ગ પ્રભુકા અલગ હૈ, ભાઈ! 'પ્રભુનો માર્ગ છે શૂરાનો, કાયરના નહિ કામ'. 'જિનનો માર્ગ છે શૂરાનો, કાયરના કામ નહિ ત્યાં'. સુન સકે નહીં ઐસી બાત. આહાહા..! ઐસા ભોજન ઔર સમકિતી! ઔર એક બાર ભી ખાયે નહીં ઔર એક-એક મહિનેકા

ઉપવાસ. દ્રવ્યલિંગી નગ્ન મુનિ જંગલમેં બેસે, પરંતુ આત્મજ્ઞાન બિનાકા બિના અંકકે શૂન્ય. આહાહા..! વહ ચાર ગતિમેં રખડેગા.

યહાં વહ કહતે હૈં, '**કોઈ ભી કાર્ય કરતે હુએ ઉસે નિરંતર...**' નિરંતર હૈ ન? '**શુદ્ધ સ્વભાવ પ્રાપ્ત કરનેકા ખટકા લગા હી રહતા હૈ.**' શુદ્ધ સ્વભાવકી વૃદ્ધિ કરનેકા ખટકા લગા હી રહતા હૈ. આહાહા..!

'**ગૃહસ્થાશ્રમમેં સ્થિત જ્ઞાનીકો...**' ગૃહસ્થાશ્રમમેં સ્થિત જ્ઞાનીકો '**શુભાશુભ ભાવસે ભિન્ન...**' ઉસકો ભી શુભભાવ ઔર અશુભભાવ ભી આતા હૈ. ગૃહસ્થાશ્રમમેં સમકિતી હૈ, આત્મજ્ઞાની ઉસકો ભી શુભભાવ ઔર અશુભ દોનોં આતે હૈં. આહાહા..! રૌદ્રધ્યાન આતા હૈ, પંચમ ગુણસ્થાનમેં. પરંતુ અંદરમેં ભિન્ન પડા હૈ, ઉસમેંસે હટતા નહીં. આહાહા..! વહ કહતે હૈં કિ '**ગૃહસ્થાશ્રમમેં સ્થિત જ્ઞાનીકો શુભાશુભ ભાવ...**' અશુભભાવ ભી આતે હૈં ઔર શુભભાવ ભી આતે હૈં. આહાહા..! સમકિતી હૈ, ધંધા ભી કરતા હૈ. શ્રીમદ્ રાજચંદ્ર. લાખોંકા ઝવાહરાતકા ધંધા કરતે થે. ફિર ભી નાલિયેરમેં જૈસે ગોલા ભિન્ન હોતા હૈ, .. વૈસે યહ નારિયેલકા ગોલા યહ શરીર-નારિયેલ, ઉસમેં ભગવાન ગોલા આનંદકા નાથ અંદર ભિન્ન હો ગયા હૈ. આહાહા..! ઐસી બાત હૈ. લાખોંકા વ્યાપાર કરતે થે.

એક બાર તો એક માણેક યા રત્નકા વ્યાપાર કિયા થા, કોઈ ઝોહરીકી દુકાનમેં. ઉસને પુડિયા બના દી. જિસકા સૌદા થા વહ ભૂલ ગયા, વહ લેનેવાલા. ઔર ઊંચી ચીજકી પુડિયા, જિસમેં લાખોં રૂપયે મિલે ઐસી પુડિયા દે દી. જો સૌદા થા વહ સાધારણ હિરેકા થા ઔર ઉસ હિરેકી કિમતકા પાર નહીં, ઉસકી પુડિયા બના દી. વહ પુડિયા લેકર ઘર આયે. આકર જહાં ખોલકર દેખા.. અરેરે..! અરે..! બેચારા અભી આયેગા. યહ ચીજ હમારી નહીં, હમને ઈસકા સૌદા નહીં કિયા હૈ. લાખોંકી કમાઈ. ઉસ પુડિયામેં લાખોંકી કમાઈ થી. આહાહા..! ઐસે ઊંચે હીરે. ઉસે ખોલતે થે, ઉતનેમેં વહ આયા. ભાઈ! હમને યહ સૌદા નહીં કિયા હૈ. અરે..! ભાઈ! પ્રભુ! યહ રહી ચીજ, ભાઈ! લે જા. તેરી ચીજ લે જા. હમને જો સૌદા કિયા વહ ચીજ લાઓ. ઉસે ઐસા લગા, યહ હૈ કૌન? યહ કોઈ દૈવી પુરુષ હૈ! જિસે મૈંને પુડિયા બના દી, તો ભી અભી ખોલકર મુજે દેતા હૈ. મેરી ભૂલ હુયી કિ મેરે હાથમેં યહ આ ગયા. આહાહા..! લૌકિકમેં નૈતિક જીવન ધર્મીકા ઐસા હોતા હૈ. આહાહા..! ધર્મીજીવકા નૈતિકપના ભી અલૌકિક હોતા હૈ. ઉસ વક્ત લાખોં (મિલતે થે). ઉસ વક્ત. અભી તો કિમત કમ હો ગઈ. ઉસ વક્તકા એક લાખ ઔર અભીકે પચીસ લાખ. ઉસ વક્ત લાખોંકી કિમતકી પુડિયા. ખોલકર દેખતે હૈં તો, અરે..! ઈસકા

સૌદા મૈંને નહીં કિયા હૈ. અરે..! યહ ક્યા આ ગયા? ઉતનેમેં વહ આયા, ઉસે દે દિયા. વહ લેતા હૈ ઔર બોલતા હૈ, યે દૈવી પુરુષ હૈ કૌન? આહાહા..! જિસે આત્માકી પડી હૈ, ઉસે દુનિયાકી કોઈ ચીજકી દરકાર નહીં. ક્રોડોં રૂપયા હો યા ન હો. આહાહા..!

યહાં યહ કહતે હૈં, '**ગૃહસ્થાશ્રમમેં સ્થિત...**' સમકિતી ધર્મી-આત્માકા ભાનવાલા. જ્ઞાનીકો '**શુભાશુભ ભાવસે...**' શુભ ઔર અશુભ દોનોં ભાવ હોતે હૈં. આહાહા..! હૈ? શુભભાવ ભી હોતા હૈ ઔર અશુભભાવ ભી હોતા હૈ. આહાહા..! '**શુભાશુભ ભાવસે ભિન્ન જ્ઞાયકકા અવલંબન કરનેવાલી...**' જ્ઞાયક સ્વરૂપ ભગવાન આત્મા, ઐસા નિત્યાનંદ પ્રભુ, જ્ઞાનકા હિરા પૂરા ભગવાન આત્મા, ઉસકી જો અંતર દૃષ્ટિ, પકડ, અનુભવ હુઆ હૈ, વહ '**જ્ઞાયકકા અવલંબન કરનેવાલી જ્ઞાતૃધારા...**' વર્તમાન પર્યાય. ત્રિકાલ જ્ઞાયકકો પકડનેવાલી વર્તમાન જ્ઞાતૃધારા. જ્ઞાયકકો પકડનેવાલી જ્ઞાયકધારા. જ્ઞાયક વહ દ્રવ્ય ત્રિકાલી. ઉસકો પકડનેવાલી-અનુવભવ કરનેવાલી ધારા વહ પર્યાય હૈ. આહાહા..!

'**જ્ઞાયકકા અવલંબન કરનેવાલી...**' આહાહા..! કૌન? જ્ઞાતૃધારા. '**નિરંતર વર્તતી રહતી હૈ.**' આહા..! જ્ઞાયક સ્વરૂપ ભગવાન આત્મા, જિસમેં પુણ્ય-પાપ તો હૈ નહીં, શરીર, વાણી, મન તો હૈ નહીં. દયા, દાન, કામ, ક્રોધ હૈ નહીં, પરંતુ જિસમેં અલ્પતા હૈ નહીં. વહ તો પરિપૂર્ણ આનંદ ઔર પરિપૂર્ણ શક્તિસે ભરા પડા હૈ. અશુદ્ધતા હૈ નહીં.. આહા..! પરંતુ અપૂર્ણતા હૈ નહીં. આહાહા..! ઐસી બાતેં હૈં. અનજાને આદમીકો તો ઐસા લગે કિ યહ ક્યા? ઉસ રાસ્તે પર ચલા નહીં હૈ. આહા..! વીતરાગ ત્રિલોકનાથ જિનેશ્વરકા અંતર માર્ગ, વહ પંથ સુના નહીં, ઉર રાસ્તે પર ચલા નહીં. આહાહા..! ઉસે તો રખડનેકા રાસ્તા (હૈ).

યહાં કહતે હૈં, ધર્મીકો ગૃહસ્થાશ્રમમેં શુભ ઔર અશુભભાવ હોને પર ભી. શુભાશુભ ભાવ તો વિકાર હૈ, ફિર ભી કમજોરીસે હોતા હૈ, પરંતુ ઉસસે ભિન્ન જ્ઞાયકકા અવલંબન કરનેવાલી જ્ઞાતૃધારા. ત્રિકાલી જ્ઞાયક સ્વરૂપ, ઉસકા અવલંબન કરનેવાલી વર્તમાન જ્ઞાનકી પર્યાય. આહાહા..! જ્ઞાતૃધારા '**નિરંતર વર્તતી રહતી હૈ.**' ભાષા તો સાદી હૈ, પ્રભુ! માલ તો જો હૈ સો હૈ. આહાહા..! માલ, અકેલા મકખન હૈ.

'**પરંતુ પુરુષાર્થકી નિર્બલતાકે કારણ...**' યહ ક્યા કહા પરંતુ? કિ જ્ઞાયકભાવ જો ત્રિકાલ હૈ, ઉસકી પરિણતિમેં જ્ઞાતૃધારા તો બહતી હૈ. જાનન, જાનન-દેખન, આનંદકી દશા તો વર્તતી હૈ. ફિર ભી, '**પરંતુ પુરુષાર્થકી નિર્બલતાકે કારણ અસ્થિરતારૂપ વિભાવપરિણતિ બની હુઈ હૈ...**' આહાહા..! ગૃહસ્થાશ્રમમેં ભી બડી-બડી લડાઈ કરતે

હૈં. આહાહા..! અરબોંકા વ્યાપાર હોતા હૈ. ચક્રવર્તીકા રાજ કિસે કહેં! જિસકે બત્તીસ કવલમેંસે એક કવલ ૯૬ ક્રોડ સૈન્ય ન ખા સકે, વહ ૩૨ કવલ હમેશા ખાયે, ફિર ભી વહ સમકિતી. ઔર દૂસરા લૂખી રોટી ખાય, દૂધ ઔર ઘીકા ત્યાગ કરકે. ફિર ભી ઉસે રાગકા પ્રેમ હૈ ઔર આત્માકા પ્રેમ નહીં હૈ. અંતર જ્ઞાયક ઓરકી દૃષ્ટિ હોકર જ્ઞાયકકી ધારા જાગૃત નહીં હુયી હૈ. વહ અજ્ઞાની હૈ.

મુમુક્ષુ :- જ્ઞાતાધારામેં પૂર્ણતા હૈ કિ અપૂર્ણતા હૈ?

ઉત્તર :- કાયમ-કાયમ ચલતી હૈ. જિતની નિર્મલ ખીલી હૈ, ખીલી હૈ ઉતની, ખીલી હૈ ઉતની. ગૃહસ્થાશ્રમમેં દો કષાયકા અભાવ. મિથ્યાત્વકા અભાવ હુઆ, ઉતની ખીલી હૈ. જિતની ખીલી હૈ ધારા વહ ચલતી હૈ. આહાહા..! સમજમેં આયા? ઐસી બાતેં. આહાહા..!

'**વિભાવપરિણતિ બની હુઈ હૈ...**' પુરુષાર્થકી કમજોરીસે ધર્મીકો ભી શુભ-અશુભભાવ આતા હૈ. આહાહા...! બંધકા કારણ હૈ, આતા હૈ. પરંતુ વહ અસ્થિરતાકે કારણ, નિર્બલતાકે કારણ. '**ઇસલિયે ઉનકો ગૃહસ્થાશ્રમ સંબંધી શુભાશુભ પરિણામ હોતે હૈં.**' હૈ ના? શુભ-અશુભભાવ. અશુભભાવ ભી હોતા હૈ. આહાહા..! પુત્રી-પુત્રી, સ્ત્રી, પુત્ર, કુટુંબ. વિકલ્પ ઉઠતા હૈ, જાનતે હૈં કિ યહ કોઈ મેરી ચીજ નહીં હૈ. મૈં કિસીકા નહીં હૂં, વહ મેરે નહીં હૈ. પરંતુ અસ્થિરતાકે કારણ સ્વરૂપકી દૃષ્ટિ હોને પર ભી, ઉસ ભૂમિકાકે પ્રમાણમેં, ઉસ દશા અનુસાર જ્ઞાયકકી જ્ઞાયકધારા નિર્મલ પરિણતિ વર્તતી હોને પર ભી ઐસે વિભાવ શુભાશુભ ભાવ આતા હૈ. આહાહા..! ઐસા ધર્મ. ઐસા કૈસા? દૂસરોંકો ઐસા લગે, યહ જૈન ધર્મ હોગા? આહાહા..! હમ તો એકેન્દ્રિયકી દયા પાલો, વ્રત કરો, યહ સુના થા. વહ બાત તો ઇસમેં કહીં નહીં આતી. આહાહા..! પ્રભુ! વહ માર્ગ કોઈ દૂસરા હૈ. આહાહા..! બાહ્ય વ્રત, તપ ઔર ક્રિયાકાંડ.. અરે..! શરીરસે બ્રહ્મચર્ય પાલે, પ્રભુ! વહ ભી ધર્મ નહીં. વહ શુભભાવ હૈ. આહાહા..!

બ્રહ્મ નામ આત્મા જ્ઞાયક હૈ, ઉસકો પકડકરકે ઉસમેં લીનતા હોતી હૈ ઔર અતીન્દ્રિય આનંદકા સ્વાદ આતા હૈ, ઉસકા નામ બ્રહ્મચર્ય હૈ. સબ બાતમેં ફર્ક હૈ, નાથ! તૂ બડા પ્રભુ હૈ, ભગવાન! તેરી બાત તૂને સુની નહીં. આહાહા..! તૂ કિતની કિમતકા ઔર કિતની ઋદ્ધિસે (ભરા હૈ), કિતની કિમત ઔર તેરે અંદર કિતની ઋદ્ધિ ભરી હૈ. આહાહા..! સિદ્ધ સમાન ઋદ્ધિ સબ પડી હૈ તેરેમેં. ભગવાન! તૂને નજર નહીં કી. આહાહા..!

યહાં કહતે હૈં કિ ગૃહસ્થાશ્રમમેં આત્મજ્ઞાન હોને પર ભી, ધર્મધ્યાન હોને પર

ભી વિભાવ પરિણતિ આતી હૈ, શુભાશુભ પરિણતિ હોતી હૈ, સ્વરૂપમેં સ્થિર નહીં હો સકતા હૈ. આહાહા..! '**સ્વરૂપમેં સ્થિર નહીં રહા જાતા ઈસલિયે વે વિવિધ શુભભાવોંમેં યુક્ત હોતે હૈં...**' યહ બાત લી. પહલે તો શુભાશુભ દોનોં ભાવ લિયે થે. ફિર એક શુભકી લી. '**વિવિધ શુભભાવોંમેં યુક્ત હોતે હૈં.**' ભક્તિ, વાંચન, શ્રવણ, ચર્ચા-વાર્તા શાસ્ત્રકી યહ સબ શુભભાવ હૈ. કરતે હૈં. ઓહોહો..!

'**મુજે દેવ-ગુરુકી સદા સમીપતા હો,...**' આહા..! ઐસી ભાવના ભી કરતે હૈં. હૈ શુભભાવ, વિકલ્પ. '**મુજે દેવ-ગુરુકી સદા સમીપતા હો, ગુરુકે ચરણકમલકી સેવા હો.**' આહાહા..! ઐસા વિકલ્પ શુભભાવ જ્ઞાતૃધારા હોને પર ભી, જાનન શક્તિકી વ્યક્તતા પ્રગટ હોને પર ભી યહ ભાવ આતા હૈ. ક્યોંકિ પૂર્ણ શુદ્ધતા પ્રગટ નહીં હુયી હૈ. '**ઈત્યાદિ પ્રકારસે જિનેન્દ્રભક્તિ,...**' જિનેન્દ્ર ભક્તિ ભી આતી હૈ. જાનતે હૈં કિ યહ શુભભાવ હૈ, પુણ્ય હૈ, ધર્મ નહીં. આહાહા..! '**સ્તવન..**' શુભભાવ હૈ. ભગવાનકા સ્તવન ગાતે હૈં. કલ ભાઈ! એક લેખ આયા હૈ. કોઈ આર્જિકાને.. એક માસિક આતા હૈ, સમયસારકા ગીત બહુત અચ્છા બનાયા હૈ. સમયસારકી પ્રશંસા કી ગીત બનાકર. ઉસે જો બૈઠા હો, વહ અલગ બાત. પરંતુ સમયસારકી ઐસી પ્રશંસા કી હૈ, ઐસી પ્રશંસા કી હૈ. આહા..! ગીત બનાયા હૈ. સમયસાર યાની ક્યા ચીજ! આહા..! ઈસ ભરતક્ષેત્રકી ઉગ્ર, ઉત્તમસે ઉત્તમ ચીજ!! જગતચક્ષુ! આહાહા..! સમયસાર યાની આત્મા. આહાહા..!

આત્માકી પરિભાષા સમયસારમેં કુંદકુંદાચાર્યને કી હૈ, વહ બહિન કહતી હૈં. આહાહા..! ભક્તિ આતી હૈ, સ્તવન આતા હૈ, પૂજન આતા હૈ '**એવં ગુરુસેવાકે ભાવ હોતે હૈં...**' આહાહા..! શુભભાવ આતા હૈ. પરંતુ ધર્મી જાનતે હૈં કિ શુભભાવ પુણ્ય હૈ. મેરે આદર કરને લાયક નહીં હૈ. આહાહા..! ફિર ભી પુરુષાર્થકી કમજોરીસે આયે બિના રહતા નહીં. આહાહા..! એક મ્યાનમેં દો તલવાર? દો નહીં હૈ. ચૈતન્ય ભગવાન નિર્મલાનંદ વીતરાગમૂર્તિ પ્રભુ, ઉસકી ધારા નિર્મલ ભી ચલતી હૈ ઔર સાથમેં રાગ ભી ચલતા હૈ. શુભ ઔર અશુભ રાગ. સાધક હૈ વહાં બાધક તો હોતા હી હૈ. મિથ્યાદષ્ટિકો આંશિક ધર્મ ભી નહીં હૈ. અકેલે શુભ ઔર અશુભભાવ (હૈં). ભગવાનકો આંશિક ભી દુઃખ નહીં હૈ. અકેલે શુદ્ધ સ્વભાવકા પૂર્ણ પરિણમન (હૈ). સાધકકો જિતના સ્વભાવકે આશ્રયસે શુદ્ધતા (હુયી ઉતની શુદ્ધતા હૈ). જિતના લક્ષ્ય પર ઊપર જાતી હૈ, ઉતની અશુદ્ધતા હૈ. દોનોં સાથમેં ચલતી હૈ. આહાહા..! દોનોં સાથમેં ચલતી હૈ.

એક શ્લોક આતા હૈ ન? ભાઈ! જબ તક કર્મકી પૂર્ણ વિરતી ન હો,.. શ્લોક

આતા હૈ. તબ તક રાગ આયે, આયે, ઉસસે વિરોધ નહીં હૈ. વિરોધ યાની વહાં જ્ઞાતૃપના ન રહ સકે, રાગ આયા ઈસલિયે જ્ઞાતૃપના ન રહ સકે ઐસા ભી નહીં. વૈસે રાગ આયા ઈસલિયે ધર્મ હૈ, ઐસા ભી નહીં. આહાહા..! શ્લોક હૈ ન? ભાઈ! યાવત કર્મ વિરતિ. કર્મ યાની કાર્ય-રાગ. રાગકી પૂર્ણ નિવૃત્તિ નહીં હૈ, તબ તક ધર્મી-સમકિતી-આત્મજ્ઞાનીકો ભી રાગ તો આતા હૈ. અશુભરાગ આતા હૈ. આહાહા..! લેકિન ઉસકી મીઠાસ નહીં હૈ. આહાહા..! ઉસકા ખેદ, દુઃખ, ઝહર જૈસા જાનતે હૈં. પુરુષાર્થકી કમજોરીકે કારણ.. આહાહા..! પહલે શુભાશુભ ભાવ કહા હૈ, બાદમેં શુભભાવકી બાત કી હૈ.

ગુરુકી સેવા '**તથા શાસ્ત્રસ્વાધ્યાયકે,...**' શાસ્ત્રસ્વાધ્યાય વહ ભી વિકલ્પ હૈ, શુભભાવ હૈ. ધર્મ નહીં. આહાહા..! શાસ્ત્ર કહના ઔર સુનના, દોનોં રાગ હૈ. આહાહા..! આયે બિના રહે નહીં. કમજોરીસે આતા હૈ, પરંતુ હૈ નુકસાનકારક. અરર..૨..! સમાધિ શતકમેં તો વહાં તક લિયા હૈ, મુનિ કહતે હૈં કિ હમકો ઉપદેશકા વિકલ્પ આતા હૈ, શુભરાગ હૈ, પરંતુ વહ પાગલપન હૈ. ઐસા કહતે હૈં. આહાહા..! સમાધિ શતક. યોગીન્દ્રદેવ. ઉપદેશકા શુભભાવ આતા હૈ વહ પાગલપન હૈ. ક્યોં? કિ હમારે રાગસે વહ સમજ નહીં જાયેગા. ઉસકી પર્યાય સ્વતંત્ર હૈ. ઉસકી પર્યાય ઉસકે કારણસે સ્વતંત્ર પ્રગટ હોગી. આહાહા..! તો ઐસા રાગ આયા હૈ વહ નિરર્થક હૈ. આહાહા..! સુનનેમેં ભી રાગ આયા વહ વિકલ્પ રાગ હૈ. ગણધર ભી ભગવાનકી વાણી સુનતે હૈં, પરંતુ હૈ શુભરાગ, ધર્મ નહીં. આહાહા..!

'**શાસ્ત્રસ્વાધ્યાયકે, ધ્યાનકે,...**' અંદર ધ્યાન કરું ઐસા વિકલ્પ આતા હૈ. શુભ.. શુભ. '**દાનકે,..**' સચ્ચે મુનિ, સંત આદિકો ધર્મીકો દાનાદિકા ભાવ આતા હૈ, વહ પુણ્ય શુભભાવ હૈ. પુણ્ય હૈ. '**ભૂમિકાનુસાર...**' દેખો! '**અણુવ્રત એવં તપાદિકે શુભભાવ ઉનકે હઠ બિના આતે હૈં.**' ભૂમિકા અનુસાર અણુવ્રત બારહ વ્રત હોતે હૈં, તપાદિ હોતે હૈં. વહ '**શુભભાવ ઉનકે હઠ બિના આતે હૈં.**' સહજ આતે હૈં. ઉસ કાલમેં ક્રમબદ્ધમેં આનેવાલા હૈ તો આયા હૈ, ઐસા જાનકર દૂર રહતે હૈં. હઠ બિના. આહાહા..! '**ઇન સબ ભાવોંકે બીચ જ્ઞાતૃત્વ-પરિણતિકી ધારા તો સતત ચલતી હી રહતી હૈ.**' મૈં જાનનેવાલા હૂં, યહ બાત તો સદા ચલતી રહતી હૈ. ઉસમેં વિરહ પડતા નહીં.

(શ્રોતા :- પ્રમાણ વચન ગુરુદેવ!)